

Dziennik KRAJ wychodzi codziennie ran-
ko, z wyjątkiem dni poświatycznych.
Numer pojedynczy w Krakowie i Lwowie
kosztuje 5 centów.

Przedpłata wynosi:

	rocznie	kwart.	mies.
w Krakowie	12 złr.	3 złr.	1 złr.
w Austrii z przesyłką	16 „	4 „	1 „ 40.
w Niemczech	12 tal.	3 tal.	1 tal.
w Francji	80 fr.	20 fr.	7 fr.
w Serbii, Włoszech, Rumunii i Szwajc.	48 fr.	12 fr.	4 fr.
w Turcji	64 „	16 „	6 „
w Belgii	56 „	14 „	5 „

KRAJ

Przedpłata przyjmuje Administracja dz. Kraj.
urzędu pocztowe austriackie i zagraniczne,
oraz niżej wymienione agencje.
Redakcja, Administracja i Ekspedycja miej-
scowa w Krakowie ul. Mikołajska 1. 435.
Listów nieterminowych nie przyjmuje się.
Reklamacje nieopieczętowane wolno od-
pisy i uwzględnia się je tylko w terminie
8 dni. — Rękopisów nie zwraca się.
Cena ogłoszeń (Inseratów).
w pierwszym umieszczeniu wiersz . . 8 cent.
w każdym następnym umieszcz. wiersz 5 „
Stempel od każdorazowego umieszczenia 30 „
Ogłoszenia przyjmuje administracja i agencja

Agencje przyjmujące przedpłatę. W Krakowie: M. Dworski. Skład papieru Ż. J. Wywiakowski, handel Wieruchowski. — **We Lwowie:** Księgarnia Gubrynowicza i Szmidta.
Agencje przyjmujące ogłoszenia. W Krakowie: Marjan Dworski. — **We Lwowie:** Agencja dzienników A. J. Piatkowski. — **W Tarnowie:** Księgarnia Gazydy. — **W Wiedniu:** B. Wołoski
Administrateur de la Gazette des Etrangers, Wien Kolovratring 9. — Hasenstein & Vogler, Neuer Markt Nr. 11. — Oppelik, Wolzeile Nr. 22. — Rudolf Mosse, Seilerstätte Nr. 2. — Filip Löb, Büro
anonsów, Wolzeile Nr. 2. — **W Pradze:** Ferdinandsstrasse Nr. 38. — **W Berlinie, Monachjum, Zürichu i St. Gallen:** Rudolf Mosse München, Windermühlergasse, 3. — **W Hamburgu, Frankfurt nad Me-
nem, Berlinie i Lipsku, Bazylei, Zürichu, St. Gallen, Genewie i Sztutgardzie:** Hasenstein & Vogler. — **W Paryżu:** Księgarnia Władysława Mickiewicza „Librairie de Luxembourg rue de Tournon 16.“

Kraków 22 lipca.

Klub postępowy w Igławie powziął uchwałę, zawierającą wotum nieufności dla ministerstwa. Obok podobnych obja-
wów świadczą także rozmaite pogłoski, krążące nawet w kołach wiernokonstitu-
cyjnych, o nieufności względem rządu. Organa półurzędowe mają dziś do czynienia wyłącznie prawie z zaprzeczeniami różnego rodzaju, a chociaż liczne pogłoski tu i owdzie okazują się kłamliwymi, lub przynajmniej niedokładnymi, samo ich istnienie dowodzi, że ludność straciła zaufanie do polityki rządu. Jeden z dzien-
ników wiedeńskich podał wiadomość o okólniku namiestnika Austrii Dolnej, za-
lecającym wybierać do rady państwa przed wszystkimi innymi kandydatami wiernokonstytucyjnymi i katolikami. Urzę-
dowa Gr. Ztg. zadaje fałsz tej wiadomości, ale coż znaczy, że rząd ściga w Gra-
cu tych, którzy zawotowali adres dla Bo-
biesa?

Od niejakiego czasu dzienniki węgier-
skie rozprawiają o połączeniu się stron-
nictw, mianowicie prawicy z lewicą. Hon-
ogłasza obecnie artykuł Jokaja pod tytu-
łem: Czy zjednoczenie stronnictw możli-
we? Przedewszystkiem dowodzi Jokaj,
że odnośna polemika dziennikarska jest
wcale niepotrzebna, a nawet szkodliwa.
Proste połączenie lewego środka z pra-
wicą nie ma dziś żadnej podstawy, a bez
sejmu kombinacja taka nie miałaby na-
wet żadnej wartości; ze skrajną zaś le-
wicą łączyć się nie można, gdyż ona
wcale nie ma programu. Kwestja tak się
przedstawia: stronnictwo Deaka stawia
za warunek połączenia się przyjęcie bez-
warunkowe ugody 1867, stronnictwo zaś
roku 1848 żąda negacji wszelkiej wspól-
ności z Austrią; lewy środek uznaje spra-
wy wspólne, lecz do kierowania niemi
podaje swój plan osobny. W przyszłości
może być zatem mowa tylko o tym, ja-
kiej taktyki winna się trzymać roztropna
opozycja wobec tego, lub owego rządu;
lecz o połączeniu się stronnictw trudno
myśleć.

W sprawie traktatu prusko rosyjskiego
względem odstąpienia Prusom zachodniej
części Kongresówki w razie, gdyby Rosja
rozszerzyła swoje granice kosztem Turcji
lub Austrii, pisze Augsb. Allg. Ztg.: „In-
icjatywa traktatu nie wyszła od Prus, ani
tę nie było mowy o wynagrodzeniu w
razie powiększenia obszaru Rosji gdzie-
indziej. Raczej po stłumieniu powstania
1863 rząd rosyjski ofiarował pruskiemu
odstąpienie pewnych części kraju, nie da-
jącego się rzucić. Lecz p. Bismark zrzekł
się ich nabycia, gdyż sądził, że wobec
większej liczby żywiołów polskich, nie-
przyjaznych państwu pruskiemu z powo-
dów tak narodowych, jak religijnych, nie-
możliwym byłby rząd konstytucyjny w
Prusach; a nadto p. Bismark przypo-
mniał, jak nieszcześliwy wpływ po kata-
strofie 1806 wywarł odzwierciedlenie się lic-
nych żywiołów polskich (2/3 całej ludno-
ści według spisu 1805) na szybki upadek
państwa pruskiego.“ A więc i Augsb. Ztg.
nie zaprzecza, że między Prusami i Ros-
ją toczyły się rokowania o ustąpieniu
części Królestwa Polskiego Prusom. Kto
zaś choć trochę zna zasady pruskiej po-
lityki, ten nie przywiąże osobliwszej wagi
do zapewnienia, że Bismark nie przyjął
ofiarowanego sobie kraju.

Ruski Mir podaje wiadomość powziętą
z kijowskich dzienników, że w powiecie
zenigorodzkim gubernii kijowskiej wybuchły
rozruchy między chłopami, w skutek czego
wysłany został na miejsce urzędnik
do szczególnych poruczeń z dwoma szwa-
dronami ułanów.

Jak państwa niemieckie niechętnie zno-

szą pruską gospodarkę, można się o tym
przekonać z następującej uwagi Köln. Ztg.
dziennika wkrótce pruski go: „Chodzi o
to, że w niektórych większych państwach
niemieckich od pewnego czasu objawia
się jakaś niechęć, że kompetencja cesar-
stwa bez ustanku wzrasta, a od ich par-
tykularyzmu żąda się coraz większych
ofiary i że ofiary te zdają się być czasem
czynione nie wspólnemu państwu, lecz
jedynie partykularyzmowi pruskiemu. Do
kwestji zaś przedmiotowych łączy się tak
że powoli kwestje osobiste. Wyższe urzę-
dy państwowe winny stać otworem, jako
cele uprawnionej ambicji, zarówno innym
niemieckim, jak pruskim mężom stanu;
Bawarczycy, Wirtemberczycy i Sasi chcą
być Niemcami, nie zaś Prusakami drugie-
go rzędu.“

Na sobotniem posiedzeniu większość
izby wersalskiej zbliżyła się o jeden jeszcze
stopień do nieba. Wraz bowiem z wnio-
skiem o zawieszeniu czynności parlamen-
tarnych od 27 lipca do 5 listopada przy-
jęła także projekt prawa o urządzeniu
służby bożej w armii. Poprawka republi-
kanów do pierwszego wniosku, ażeby izba
zgromadziła się po oswobodzeniu kraju
od wojsk obcych, została odrzucona 401
głosami przeciw 238. Pomimo to lewica
obstaje przy interpelacji Juliusza Favra
w sprawie wewnętrznej polityki rządu,
która to interpelacja na dzień wczorajszy
była zapowiadana. Nie mamy o jej losie
wiadomości; ale zjad, że mężowie, któ-
rych wszystkie stronnictwa mniej więcej
zwykli szanować, jak Juliusz Grévy i
Thiers, odmówili Favrowi swego popar-
cia, nie można jego interpelacji rokować
powodzenia. Co do wniosku Ernoula, go-
dząc się uwagi, że Rouher oświadczył
się przeciw temu. Mniemam on, że wnio-
s k ten nadaje komisji nieustającej wła-
dzą nie ściśle określoną i zjad ni bez-
pieczną, i doradzał znieść całkiem prawo
1819 roku, a pozostawić do woli rządu
ścisłanie osób i dzienników, ile razy to
za stosowne uzna.

Francuzi pielgrzymi do miejsc cudo-
wanych zdobyli się na własny dziennik.
Nazywa się on Le Pélerin i jest organem
komitetu jenerałnego do pielgrzymek. —
Wbrew bowiem prawu o stowarzyszeniach
istniejących wydział nieustający, który kores-
ponduje z licznymi komitetami miejscow-
ymi, a zadaniem jego jest werbować
pielgrzymów i urządzać pielgrzymki i pro-
cesje.

Po okrucieństwach tak zwanych socja-
listów i internacjonalistów w Alcoy, po
rokoszu w Kartagenie dowiadujemy się,
że w S-willi i Kadakksie ogłoszona została
niezależność A. daluzji, zwolenniczką wol-
nego handlu, ogłosiła zapewne wkrótce
swoją niezależność Katalonia, przyjaciółka
ci protekcyjnych. A chociaż dziwactwem
byłoby serjo leczyć na wielkie postępy
10,000 ludzi, którymi Don Carlos dowo-
dzi, nie można jednak zaprzeczyć, że w
północnej Hiszpanji są panami raczej kar-
liści, aniżeli ministrowie madryccy. Czas
wielki, ażeby nowy prezydent gabinetu
Salmeron, dał pokój filozofji Krauzego,
da kłóć się tyle w Hiszpanji u zymu, a
rzeczywiście wydał, jak to przyrzekł w
korteżach, nieubłaganą wojnę demagogom
i karlistom.

Ru h wyborczy

w kraju i poza krajem.

W sobotę odbyło się we Lwowie pod
przewodnictwem p. Seweryna Smarzew-
skiego posiedzenie centralnego komitetu
wyborczego dla wschodniej Galicji, na
którem uchwalono wzmocnienie komite-
tu przez przybranie żywiołów, szczę-
gólnie z klubu polskiego.

W skutek tego za-
proszeni zostali do udziału w pracach
komitetu: pp. Gubrynowicz, Dąbrowski
Wacław, dr. Zyszyński Wiktor, Roma-
nowicz Tadeusz, dr. Zucker Filip i dr.
Wereszczyński Józef.

W Karynti agitacja wyborcza prowa-
dzona przez stronnictwo narodowe i stron-
nictwo prawa, bardzo znacznie robi po-
stępy. Rozrzucono między ludność wiel-
ką ilość broszur, pouczających o znacze-
niu obecnych wyborów i o sposobach dzia-
łania, w celu zapewnienia sobie zwycięz-
stwa nad wiernokonstytucyjnymi centrali-
stami, którzy w całym słowa znaczeniu
przerazeni są tem, co się dzieje i błądzą-
ją rządy o pomoc przeciw grożącej im
klęsce.

Dr. Sturm, jeden z głównych filarów
stronnictwa centralistycznego na Morawie,
nie ma już prawie widoków dostania się
do rady państwa, gdyż, jako były pre-
zes banku komisyjnego, należy do ludzi
„z nieczystymi rękoma“. Centralistyczny
komitet wyborczy w Igławie, nie bardzo
mu sprzyja, a wyborcy z tego okręgu są
mu wręcz przeciwni.

Korespondencje „Kraju“.

Lwów 20 lipca.

C. [Zjazd pedagogów — po-
żegnanie — z Drohobyczy — z Du-
bienka — konfiskata Szczałka]

Wczoraj zgromadzenie pedagogów u-
kończyło wreszcie swoje prace. Z powo-
du złożenia godności prezesa towarzystwa
przez profesora Strzeleckiego, przedse-
dztwo wybrał nowy. Padł on na p. Saw-
czyńskiego, którego też grzmieli okla-
skami jako nowego przywódcę prezesa.
Pau Sawczyński podziękował serdecznie
za ten zaszczyt i nawązał do podzięko-
wania mowę, z której towarzystwo po-
wziąć mogło przekonanie, że lepszego
wyboru zrobić nie mogło; gdyż istotnie
nikt lepszy i więcej dla dobra towarzy-
stwa działać nie potrafił jak p. Sawczyń-
ski jeżeli... zechce. Ale czy zechce?

Następnie odczytał prof. dr. Benoni
bardzo pocieszczającą rozprawę o u-
dziale szkół średnich i ludowych w odpo-
wiedzi na potrzebę kraju naszego i tym
zakreślono posiedzenie.

Wieczór poż gwałny na cześć gości od-
był się w tutejszym kasyńcu, gdzie się
liczne zgromadzenie gości do późnej no-
cy ochoczo bawili. W ogóle powiedziec
można, iż przyjmowaliśmy gości naszych
wprawdzie może nie bardzo wystawnie,
ale za to ze szczerem sercem, z wyjątkiem
ojców naszych: czem chata bogata, tem
rada; toż nie wątpię, że zjazd tak dla
gości jakoteż gospodarzy — a co dla
tych to już niezawodnie — na długo w
miejle pozostanie pamięci.

W braku nowin miejscowych alarmują
nas wcale niepokojące nowinami
z kraju. Dziś rozszalała się pogłoska o sze-
rzącej się coraz głośniejszej epidemji w Dro-
hobyczu. Jeden z tutejszych domów ban-
kierskich miał otrzymać telegraficzną wi-
adomość, że zaraz w pierwszym dniu od-
wi dnia czarnego gościa z Azji, zachoro-
wać miało aż 170 osób. Może to prze-
sadzona liczba, może się zredukuje póź-
niej na kilka lub kilkanaście; zawsze je-
dnak pogłoska ta, jeżeli się — co niedaj
Bóg — sprawdzi, powinna być bodźcem
dla władz, szczególnie dla starostw i na-
miestnictwa, do poczynienia spiesznego
kroków zaradczych, a o energii w tym
względnie panów starostów jakoś dotąd
nie wiele słychać.

Z Dubienka donoszą mi o formalnej
batalji stoczony przez tamtejszą ludność
z żandarmami, a później nawet z woj-

skiem. Powodem tego starcia miało być
niekorzystne dla gminy dubienieckiej roz-
strzygnięcie sprawy serwitutowej. Około
trzydziestu włościan przyaresztowano i od-
stawiono do sądu.

Wczorajszy numer tutejszego piśmka
humorystycznego Szczałka skonfiskowała
prokuratorja.

Wiedeń 21 lipca.

Wiener Abendpost zamieszcza dziś na
czelo dwa ustępy z „Nowej“ i „Starej
Pressy“, mające niby świadczyć, że po-
łożenie targu pieniężnego polpsza się. —
Praca, jaką sobie zadaje urzędowy dzien-
nik przy drukowaniu optymistycznych
zapamiętań obu „Press“, jest bardzo cha-
rakterystyczną. Pokazuje się z tego, k tó-
ra kwestja obecnie najdotkliwsza jest dla
rządu. Chciałby on po tylu usiłowaniach
podniesienia gieldy i polepszenia targu
pieniężnego widzieć jakiegokolwiek skutki
pożądane; w rzeczy samej usiłowania te
jednak do dziśdnia zostały bezowocne.
Przywodzi więc urzędowy dziennik świa-
dectwa dzienników — ależ to są tylko
frazesy. Faktów nie ma; kurscettel
kłam zadaje frazesom; gielda nie pole-
psza się, ale owszem pogorsza się z każ-
dym dniem.

Ustawia rządu tyle tylko przynio-
sły korzyści, że może raz na zawsze
wybiły z głowy pp. ministrom, jakoby
targ pieniężny dał się regulować za po-
mocą sztuczek biurokratycznych i ulegał
wpływowi rządu.

Z z s dzienniki będące w służbie
stronnictwa centralistycznego starają się
w różnym świetle przedstawiać położe-
nie gieldy, jest to rzecz prosta. Kredyt
polityczny stronnictwa tego rośnie bo-
wi m w prostym stosunku do wysokości
kursów wiedeńskich. Spadek tych kur-
sów dyskredytuje całą klikę, która chwi-
lowy triumf polityczny umiała wyzyskać
w celach bogacenia się za pomocą grun-
derstw i szwindlu bankowego.

Trzeźwiej na położenie finansowe za-
patrują się dzienniki specjalnie ekono-
miczne. I tak Warrens Wochenschrift pi-
sze w ostatnim przedglądzie tygodniowym:
„Brzmi to jak ironja, żeż dzienniki
codziennie prawie donoszą skwapliwie o
działalności komitetu pomocy; o nara-
dach zjazdu delegatów izb handlowych,
a codziennie prawie kurscettel wskazuje
niższe kursy. Innego dowodu, że w zel-
kie środki rządowe użyte dotychczas w
celu polepszenia położenia finansowego
na nie się nie zdały, nie trzeba.“

Również Sonn-u. Montagsztg w finan-
sowym przeglądzie tygodniowym czarne-
mi kresli kolorami obraz gieldy. „In-
teresa redukowaliśmy się do zera“, oto głów-
na treść przeglądu tygodniowego tego
dziennika.

Przyczyny tej stagnacji według Sonn-
u. Montagsztg są: 1) że mało banki tylko
w pozbywaniu się papierów szukają ra-
tunku; 2) że publiczność nawet po naj-
niższych kursach już nie więcej nie ku-
puje, gdyż zakupując w ubiegłych tygo-
dnach po niskich kursach, naraziła
się tylko na ponowne straty.

Wobec tak rozpaczliwego położenia
rzeczy warto zadać sobie pytanie: jak
długo jeszcze trwać będzie ta ciągła i
bezużyteczna deprecjacja walorów naszych?

Co do mnie nie wątpię, że zwrot na-
stąpić może tylko po upadku dzisiejsze-
go systemu rządzenia, po upadku dzisiej-
szego gabinetu. Dopóki ci, którzy stali
się przyczyną tej ogromnej katastrofy fi-
nansowej są i będą u steru rządu, dopó-
ty kraje austriackie nie mają najmniej-
szej gwarancji, że stan rzeczy na gield-
zie wiedeńskiej może się stale pole-
pszyć. Zawsze bowiem ugruntowana jest
obawa, że przy pierwszej lepszej chwilo-

wój haussie dawny szwindel rozpocznie się na nowo — i powtórna sprowadzić może katastrofę.

Ztąd to pochodzi ów brak zaufania u wielkiej publiczności prowincjonalnej, ztąd pochodzi, że dopóki dzisiejszy gabinet pozostaje u steru, zaufanie ogółu wrócić nie może i stan giełdy coraz się pogarsza.

Ale kiedyż decydujące sfery przyjdą do tego przekonania i kiedyż dzieło naprawy finansów publicznych rozpocznie od zmiany dzisiejszego ministerstwa? Być może, że to nie nastąpi, aż dopiero po zebraniu się nowej rady państwa, ale wtedy ta sprawa będzie pierwszym i najważniejszym jej zadaniem.

Warszawa. Od trzech lat istniejące towarzystwo farmaceutyczne w Warszawie, na ostatniem swem zgromadzeniu dało dowody, że myśl założenia tego towarzystwa była na dobie, albowiem znalazła należyte poparcie wszystkich w ogóle aptekarzy. Pierwsze usiłowania towarzystwa farmaceutycznego były skierowane do założenia w Warszawie pracowni chemiczno-farmaceutycznej, lecz ponieważ brakło potrzebnych do tego funduszy, musiano projekt ten odłożyć na czas późniejszy. Zato zamiar urządzenia odczyni w celu kształcenia młodzieży poświęcającej się zawodowi farmaceutycznemu znalazł jak najszerze zastosowanie. Wykładu botaniki, mineralogii i zoologii podjął się p. Otuszewski, farmacji p. Hubert, chemii p. Mrozowski i t. d.

Członkowie towarzystwa rozbiłali także pomiędzy siebie prenumerowane czasopisma i zdawali sprawozdania o nowszych ulepszeniach lub odkryciach, jakoteż o najważniejszych pracach naukowych dotyczących ich fachu. Towarzystwo w zakres swjej działalności włączyło także wspieranie ubogich farmaceutów, dawańie zdolniejszym i zasługującym na to sposobów do kształcenia się w swoim zawodzie, a zwłaszcza gorliwie zastanawiało się nad środkami podniesienia stanu umysłowego młodzieży poświęcającej się profesji farmaceutów. Nareszcie towarzystwo powzięło zamiar wydawania czasopisma pod tytułem *Wiadomości farmaceutyczne*, gdzie będą zamieszczane artykuły z dziedziny nauk przyrodniczych, także prace dotyczące kwestji specjalnych lub interesów aptekarzy, nareszcie rozporządzenia rządowe. Obecnie fundusz nieruchomości towarzystwa farmaceutycznego wynosi 11,700 rubli. Nie potrzebujemy powtarzać, że przy tak szlachetnej dążności rzeczono towarzystwo — mające nie tylko na celu interesa materialne lecz także i umysłowo-moralne ludzi swego fachu — może z bardzo pomyślnym skutkiem pracować dla dobra kraju, tembardziej, że wobec coraz większych trudności, jakie napotykamy w otrzymywaniu posad rządowych, młodzież uboższa rzuciła się dosyć tłumnie do zawodu farmaceutycznego.

Na posiedzeniu sądu kryminalnego w d. 9 czerwca rozbiłana była sprawa przeciwko Klemensowi Krajewskiemu, odpowiedzialnemu redaktorowi czasopisma *Kolce*. Pan Krajewski zamieścił był wierszyk z Nowo Radomska, w którym dosyć dowcipnie opisano życie i stosunki towarzyskie miasteczka prowincjonalnego, wytknięto wady jego towarzystwa, lecz najostrożniej dotknięci byli w tym wierszyku podstępki i sędziowie, o których powiadało się, że chcą sprawę wygrać, potrzeba ich zapraszać na śniadania, ścisnąć dłonie, podchlebiać tytułami i t. d. w przeciwnym bowiem razie, chociażby sprawa była najlepszą, można najczęściej przegrać.

Członkowie sądu w Nowo Radomsku uważali się za obelżonych i spotwarzonych, i pociągnęli p. Krajewskiego do odpowiedzialności, ponieważ w nim podejrzawali autora tego wierszyka. Podejrzano go głównie z tego powodu, że p. Krajewski miał istotnie proces w Nowo Radomsku i przegrał, więc sama przez się zrodziła się myśl u sędziów, że on był autorem wierszyka, w którym chciał się zemścić na nich. Autorstwa jednak nie dowiedziano p. Krajewskiemu, lecz sąd polioji poprawczej w Warszawie skazał go jednak, jako redaktora odpowiedzialnego na trzy tygodnie więzienia. — Skazany odwołał się od tego wyroku do sądu kryminalnego, który uchylił nieco za surowy wyrok polioji poprawczej, a skazał apelującego tylko na areszt przez

dni siedm, i zobowiązał do wycofania z obiegu inkryminowanego artykułu.

W urzędowych dziennikach znów ogłoszono warunki nabywania dóbr w gubernjach litewskich (wileńskich, kowieńskich i grodzieńskich). Od prawa nabywania majątków w rzeczonych gubernjach i w tem nowem ogłoszeniu wyłączono osoby pochodzenia polskiego i starozakonnych. — Widocznie na nabywcach pochodzenia rosyjskiego i „politycznej pewności“ do tychczas zbywa rządowi, jeżeli od czasu do czasu potrzeba powtarzać wszystkim aż nadto dobrze znane prerogatywy i ulgi. Pomimo wszelkich wynaradawiających sposobów i rozmaitych przynęt zachęcających Rosjan do osiedlania się na Litwie, jednak przyrost ten jest stosunkowo bardzo małym. Dowodem tego może służyć wykaz uczniów w gimnazjach litewskich podług wyznań. Tak np. w Wilnie, dokąd najsilniejszy był napływ Rosjan, w gimnazjum znajdowało się 610 uczniów, z których 355 wyznania katolickiego, 167 prawosławnego, 57 starożytnego, 6 ewangelicko-luterańskiego, 6 ewangelicko-reformowanego i 8 maho-metańskiego. Z tej liczby jednak tylko 269 przeszło do klas wyższych, a 7 otrzymało świadectwa dojrzałości, bo w tym względzie władze szkolne mają bardzo obojętne przepisy, aby jaknajmniej dawać świadectw dojrzałości i jaknajwięcej zatrzymywać w klasach.

Kurjer Lubelski uskarża się na miejscową publiczność, że przedewszystkiem lubi sztuki magiczne, jak tego dała dowody podczas pobytu w Lublinie pana Feldlera artysty teatru tureckiego w Konstantynopolu. „Zaden bowiem słynny śpiewak, skrzypek, fortepianista, wiołoncelista nie był w naszym mieście tak hojnie wynagrodzony zejściem się publiczności na jego wystąpienia, jak ów kuglarz. Jestto dowodem, że Lublin więcej lubi blagę jak artyzm“.

Kronika potoczna i rozmaitości.

Kraków, 22 lipca.

Dzięki energicznym środkom, zarządzanym przez właściwe władze, cholera zdaje się niegroźniejszą. Wczoraj odstawiono do szpitala Braci Miłosierdzia na Kazimierzu 18 chorych, umarło tamże osób 6.

Na Podgórzu zachorowało w tym samym czasie 2 osoby, umarła 1.

W sprawie opieki lekarskiej nad cholerycznymi w Łobzowie i okolicznych wioskach otrzymujemy następujące uwagi:

Chociaż dla Łobzowa i wsi przyległych wyznaczony został lekarz dla cholerycznych, to jednak o tem w Czarnej wsi nie wiedzą, jak o tem naocześnie się przekonałem, będąc do cholerycznej dla dawańia ratunku zawiezianym, a jednak cholera nie oglądając się na powolność i pobłażliwość odpowiednich organów ciągle nowe wyrzyna ofiary!

Nie ma najmniejszej styczności między wójtem a ludnością, chorzy też nie udają się weale do wójta gminy, a wójt gminy nie wie kto zachorował, a jednak raporta pewnie codziennie się piszą! Ludność nie wie, co robi, ratuje się jak może, kupuje krople anticholeryczne w bądź której aptece, a w każdej podług innego przepisu krople sporządzają, słowem: największa dowolność — prawdziwe *laissez aller*.

Dotychczas odsyłano gwałtownie chorych do szpitala Braci Miłosierdzia: do Krakowa, lecz szpital ten jest przepełniony, (a chorzy nie leżą, lecz są obok siebie a nawet nad sobą skupieni, gorzej śledzi, na barłogu po korytarzach nawet nie widnych ani dostatecznie wentylowanych) — i nie przyjmuje bo przyjmować nie może chorych dla braku miejsca.

Szpital zaś barakowy — ale co mówię! barak bo to nie będzie szpital — a szpitala barakowego rada miejska przed rokiem stawiać nie chciała, mimo przewagi znawców i komisji sanitarniej ówczesnej! — jeszcze nie ukończony!! Słowem wszędzie brak jednolitego, silnego, sprężystego i odpowiedniego działania! a cholera tymczasem weale się o to nie troszczy — i ofiary zabiera! Nadto czuć się daje dotkliwy brak lekarzy, bo można jak słysząc usuwają się, a starszym brak sił do dwójonej a nawet potrójonej pracy — leż o tem kiedy indziej!

Ogłoszenie. — W celu uczczenia uroczystości zaślubin arcyksiężniczki Gizelli, najdosłojniejszej córki najmościwiej nam panującego cesarza Franciszka Józefa, rada miasta na d. 3 kwietnia 1873 r. uchwaliła obdarzyć z funduszu miejskiego posagiem po zł. 250 dwie pary nowożeńców, którzy w czasie od 19 kwie-

tnia do ostatniego grudnia 1873 zawrą związki małżeńskie w Krakowie.

1. Oboje nowożeńcy winni nienagannie i moralnie się prowadzić.

2. Nowożeniec ma być rękodzielnikiem niezamężnym, do gminy tuższej przynależnym; a nowozamężna sierotą nieposiadającą żadnego majątku po rodzicach lub krewnych.

W wykonaniu przeto powyższej uchwały, wzywa się osoby, które w czasie od dnia 19 kwietnia do 31 grudnia b. r. wstąpią w związki małżeńskie a które powyższe warunki posiadają i chcą ubiegania się o wyższe rzeczy posiadają, aby swe podania po dzień ostatni grudnia 1873 wnieśli do magistratu m. Krakowa.

Do podania dołączyć należy akt zawartego ślubu, świadectwo przynależenia do gminy krakowskiej; co do nowożeńca, świadectwo przez starszego cechu wydane, że jest rękodzielnikiem; świadectwo moralności i niezamężności przez właściwe władze wydane, oraz świadectwo sieroctwa nowozamężnej.

Podania po dniu 31 grudnia r. b. wnoszone uwzględnioniem nie zostaną.

Z magistratu kr. g. m. Krakowa.

Dnia 15 lipca 1873 r.

Z sądu karnego. — We środę dnia 23 b. m., odbędzie się w tutejszym sądzie karnym następujące ostateczne rozprawy: Izaak Staplera o oszustwo, Jana Zygmunt i 3 ch współników o ciężkie uszkodzenie ciała, Wincentego Struzika o kradzież, Jana Niemczyka o kradzież, Jana Gawronka o kradzież.

Dr. F. Rulf, były profesor prawa karnego w uniwersytecie lwowskim, a obecnie profesor tegoż samego przedmiotu w uniwersytecie praskim, wydał nową ustawę o postępowaniu karnym z objaśnieniami.

Herb miasta Lwowa ułożony z broni. — W arsenale wojskowym obok kościoła kks. Dominikanów znajdował się na suficie herb miasta Lwowa, bardzo zręcznie ułożony z samych części karabinowych, z kurków, stepów, lufek i t. p., a otoczony wieńcem z szabel. Herb ten darowała c. k. komenda wojskowa zakładowi Ossolińskich. Był tak wielki, że musiano go rozbić na cząstki i w mniejszy rozmiar układać. Właśnie temi dniami ukończono tę pracę i osobiście ta zdoła jedną z bocznych ścian zbrojowni Lubomirskich.

Nowości literackie. — „Biblioteka pedagogiczna i dydaktyczna“: „O pielęgnowaniu cielesnego zdrowia młodzieży szkolnej“. Poradnik dla rodziców, nauczycieli i władz szkolnych, przez prof. dr. Bocka. Za wyłączeniem upoważnieniem autora z dodaniem wstępu przez dr. Wł. Rudnicki, wydał Stanisław Sobieski, Lwów. 1873. — „Oświata w Polsce i u Niemców za czasów Kopernika i w dzisiejszych czasach“ napisał Stefan Buszczyński. Poznań. Nakł. *Tygodn. Wielkop.* 1873. Książeczka do czytania i polecenia. — „O wieczystej dzierżawie“ nap. Kazimierz Mjer, magister prawa i administracji. Warszawa, 1873. — „Z postępowaniem“, 5-aktowa komedia wierszem przez Kazimierza Zaleskiego z Warszawy, autora kilku już utworów dramatycznych. — „Boża opieka“ powieść osnuta na podaniach XVIII w., przez J. I. Kraszewskiego. Lwów. Nakład F. H. Richtera 1873. — „Biblioteki najciekawszych powieści i romansów“ zeszyt 136: „Skazaniec“, romans z angielskiego przez Charles Reade i Don Bouicault, tom II. (c. d.); „Panna czy pani?“ powieść przez Wilkie Kollinsa z angielskiego (dok.)

W osadzie Wiernik pod Radziwiłowem, odkryto, jak *Więć* donosi, pokłady węgla kamiennego.

Rosyjskie kasy oszczędności. — *St. Peters. Wiadom.* piszą: „Niedawno w dziennikach ogłoszona była wiadomość o zniknięciu w powiatu kuramińskim, niedaleko Taszkentu 20 kas oszczędności. Złożona w nich gotówka przeszła w ręce naczelnika powiatu i jego pomocnika, którzy użyli jej na przedsiębiorstwa prywatne, niemające nic wspólnego z potrzebami ludności, dla dobra której kasy zostały założone“. Taki sam wypadek zdarzył się teraz według *Golosu* u w Siedmiorzecz (Ila w Azji północnej). Kasom widocznie nie sprzyja grunt turkietański, gdyż w obu prowincjach doznają jednakowego losu tj. kapitały ich służą interesom osób zarządzających kasami a nie celom, dla których są przeznaczone.

Podziemne telegrafy. — Pruska administracja telegrafów zamierza zaprowadzić telegrafy podziemne i to nasamprzód na tych liniach, na których kilka drutów jest potrzebnych, pomiędzy innemi z Berlina do Wrocławia, Poznania, Torunia, Szczecina, Tezewa, z pobocznymi liniami do Królewa, Wystruci i Gdańska.

Adela Spitzeder uznana została „winna“ przez sąd przysięgłych i skazana na trzy lata więzienia w domu poprawczym; jej współnikiem i przyjacielem, pomiędzy tymi także i Róży Chinger, areszt śledczy policzono za ka-

re. Ostatnie chwile procesu i wyrok wywarły na Adeli Spitzeder przerażające wrażenie. Przybyła do sali błada jak trup, gdy sąd przysięgłych objawił swoje zdanie nawpół omdlała upadła na stołek, a kiedy prokurator wniósł karę więzienia w domu poprawczym, zasłabła tak bardzo, że prezydujący pozwolił jej wyjść ze sali. Zaledwie jednak sługa sądowy otworzył jej drzwi upadła na progu.

Philarete Chasles, znany pisarz francuzki, umarł w Wenecji 19 b. m. w 74 roku życia. Był on synem profesora retoryki, który w czasie wielkiej rewolucji francuzkiej porzucił katedrę i udał się na pole walki, na którym doszedł do stopnia generała. Młody Philarete wychowany był przez ojca w zasadach Russa. Od r. 1827 zaczyna się jego głośniejsza czynność literacka, w tym czasie wstąpił także do redakcji dziennika *Journal des Debats*, przy której pozostał do końca życia. Prócz tego był współpracownikiem innych pism jak: *Revue des Deux Mondes*, *Revue de Paris* etc. Jego znakomite artykuły z tych pism (szczególnie między r. 1847 a 1854) tworzą 11 tomów a przedmiotem ich w znacznej części są studia nad Anglią. Chasles tłumaczył także wiele z literatury angielskiej i niemieckiej i był profesorem obcych języków i literatur w Collège de France.

Nowy dowód wierności psa. — W pewnym domu w Langenau było małe dziecko i mały piesek i obaj razem rośli. Dziecko w trzecim roku życia umarło, zostało pochowane a równocześnie i pies gdzieś się podział. Po długim szukaniu znaleziono go nareszcie na cmentarzu, był nad otwartym grobem i leżał na zwłokach dziecięcia, które w nocy wygrzebał.

Szach perski z Paryża udaje się przez Brundisjum do Konstantynopola, gdzie przygotowują dla niego wspaniałe przyjęcie.

Jutro we środę 23 lipca w ogrodzie strzeleckim muzyka wojkowa.

HOTEL SASKI. *Przyjechali:* Jakób Sakowicz z żoną wł. d. z Litwy, Konst. Hartingh z żoną wł. d. z Radłowa; Michał Krasuski z żoną obyw. z Kamieńca podol., Adam Grabkowski wł. d. ze Szladowa; Mikołaj Katerinicz sekret. kollegjal. z Połtawy; Michał Naimski obyw. ze Spytkowic; Jan Tymieniecki obywat. z Bytomia.

HOTEL POLSKI pod BIAŁYM ORŁEM. *Przyjechali:* Antoni Quasigroch obyw. z Ostrawy; Feliks Dobrowolski kup., Józef Braun urz. Teodor Braun urz., Aleks. Rozpedowski bud., Jan. Tomaszewski ksiądz z Warszawy; Kollgja Krupińska wł. d., Jan Morysiński wł. d. z Kongresówki; Karol Cybulski prof. ze Lwowa; Henryk Malinowski adw. kraj. z Wadowic; Faustyn Biały wł. d. z Erywania; Edward Benoit inż. z Poznania; Franc. Görg fabrykant z Bielska; Andrzej Policzkievicz obyw. z Miechowa; Maks. Piasecki prof. z Rossji; Andrzej Juszyński obyw. z Wiednia; George Sandou wł. d. z Rumunji.

Wiadomości urzędowe.

— Cesarz pozwolił właścicielowi dóbr hr. Karolowi z Brzezia Lanckorońskiemu przyjąć i nosić krzyż honorowy orderu św. Jana jerozolimskiego.

— Cesarz mianował pułkownika Ottona Hartlieba, komendanta pułku artylerji nr. 10, dyrektorem artylerji przy głównej komendzie we Lwowie, przenosząc go równocześnie do sztabu artylerji.

Wyciąg z dziennika urzędowego *Gazety* w Lwowskiej z dnia 7 i 9 lipca.

Edykta. Eljasz Maślanka ze Sniatyna uznany został za marnotrawcę. — W Bozen w Tyrolu zmarł emerytowany kapitan Gustaw Marin pozostawiający znaczny spadek; spadkobiercy zgłosić się mogą do dra Michała Kinzel w Bozen. — Sąd obwod. w Rzeszowie oddał nakaz zapłaty w sprawie Jana Urbana drzewi Rybickiemu. — Wybór wydziału wierzyteli masy krydalnej Chieła Frynkla z Tarnowa nastąpi 30 sierp. — Hawryło Łucasz z Chochtowa uznany został za marnotrawcę. — Edward Trescher ze Lwowa uznany został za obłąkanego. — Krakowski sąd kraj. otworzył konkurs do majątku Edwarda Schickedanza w Białej.

Licytacje. W sądzie pow. w Stryju 31 b. m. realność l. 9 na Podzamczu tamże. — Licytacja dóbr Płotnice w Złoczowskiem została odwołana. — W sądzie pow. w Skawinie 22 sierp. 18 września i 10 października grunta 39/40 w Rzeszowie.

Konkurs. Kilka posad różnych przydyrekcji dla lasów i dóbr galic. w Bołchowiu i przy kasach gospodarczych; podania do tej dyrekcji. — Kilka posad niemieckich przy powiat. komisjach szacunkowych okręgu krakowskiego. — Posady: nadradców, radców, sekretarzy, komisarzów i koncypistów skarbowych w okręgu kraj. dyrekcji skarbowej we Lwowie.

Gospodarstwo przemysł i handel.

Statut urządzający stowarzyszenie służby państwa Jasień celem otrzymania na własność chaty lub 150 zł. na chatę:

(Dokończenie.)

15. Gdyby się zdarzyło, że który ze stowarzyszonych powołany został do wojska i tym sposobem służbę opuścić musiał, natenczas, jeżeli losiem wcześniej wyciągnięty uposażenie odebrał, uposażenie to staje się jego własnością, za opłatą coroczną wkładki do kasy towarzystwa, przez czas nieobecności, za powrotem zaś z wojska do służby dalszej przy dworze obowiązany, dopóki nie minie 20 lat nieprzejdzie. W razie zaś niewylosowania jeszcze ma mieć prawo podnieść zaliczoną dotąd przez siebie wkładkę, lub też pozostawić takową w towarzystwie do czasu powrotu swego z wojska, poczem znów powraca do służby i zalicza wkładkę należną za czas swego nieobecności i z dobrodziejstwa jak inni korzysta.

16. Należący do stowarzyszenia a zasługujący na wydalenie ze służby wskutek szczególnych przewinień; jeżeli był wylosowany i uposażony, uposażenie jego przechodzi na rzecz towarzystwa, w stosunku niedosłużonych lat 20; jeżeli nie był uposażony, wkładki swoje odbiera.

Jeżeli stowarzyszony zmuszony jest do opuszczenia służby z powodu zakorzenionej choroby lub kalectwa, nabytych z tytułu pracy przy dworze, a zyskał już uposażenie, uposażenie to staje się jego własnością; obowiązany jest tylko do uiszczenia wkładek do końca 20 lat; jeżeli zaś nie był jeszcze uposażony, podobnie jak uposażony ma prawo odebrać wszelką dotychczasową wkładkę. W obu tych przypadkach występujący nie uposażeni członkowie wykreśleni zostają z towarzystwa.

17. Każdy nieuiszczający należnej wkładki corocznej w swoim czasie lub zyskaną z powyżej wykazanych źródeł gotowizny, wykreślony być ma z listy stowarzyszonych, wkładki jakie poczynił, przechodzą na rzecz towarzystwa a numer jego posłużyć może świeżo wchodzącemu do towarzystwa.

18. Z pomiędzy wszystkich stowarzyszonych dwór wybiera dwóch starszych, odpowiedzialnych ze swego majątku, którzy utrzymywać będą księgę wkładek, oraz gotowiznę wszelką do kasy napływającą z niej się rachować. Starsi będą pilnować porządku wkładek; mają wszelką wolność obracania funduszem w sposób, jaki za najdogodniejszy dla dobra towarzystwa uznają, aby obrotem takowego kapitału cyfrę tego majątku do jaknajkorzystniejszej i największej liczby podnieśli. Ze stanu obrotu ta-

kowego majątku starsi winni są zdawać sprawę dworowi cztery razy do roku, z końcem każdego kwartału, który kontrolę tegoż u siebie na drugą rękę prowadzi i który wykazany zysk czysty na dochód ogólny do księgi kasowej stowarzyszonych zaraz wprowadza.

Rachunek ogólny każdego roku dwór zamyka, kwotę przeznaczoną dla wylosowanego numeru z kasy wypłaca, a resztę jakaby się jeszcze w kasie znalazła, jako remanent na przychód kasy roku następującego dla stowarzyszonych zapisuje.

19. Każdy ze starszych stowarzyszonych, jeżeli pomoc takową przez rok dopełnia, otrzymuje z kasy towarzystwa jako wynagrodzenie od stowa zyszonych kwotę zł. 10 (dziesięć). Urząd starszego w jednej osobie może się praktykować przez całe lat dwadzieścia, jeżeli towarzystwo obdarza go nadal swem zaufaniem.

Gdyby zmiana starszego następowała, dzieje się to w obecności stowarzyszonych i dworu, który przelew cały z ręki do ręki ułatwia.

20. Dla zrobienia jakiej uchwały między stowarzyszonymi do warunków statutu odnoszącej się, potrzebne jest zgromadzenie z $\frac{2}{3}$ części ilości wszystkich stowarzyszonych i uchwała pomiędzy nimi większością jednego głosu zapada; gdyby zaś głosy znalazły się podzielone, natenczas spór takowy dwór rozstrzyga. Jeżeli zaś spór między stowarzyszonymi tyczy się usunięcia z urzędu starszych reszta cała stowarzyszonych głosuje jak wyżej. Wszelkie posiedzenia w tym celu jedynie w dni świąteczne mogą być załatwiane.

21. Po skończonych dwudziestu latach prowadzonego tym sposobem gospodarstwa, z chwilą rozwiązującą towarzystwo, gdyby się okazało, iż po zaspokojeniu wszystkich stowarzyszonych pozostała jeszcze jakakolwiek suma w kasie, ponieważ źródło tejże stanowi wyłączną własność towarzystwa i czystem jest jego majątkiem, takowa ma być natychmiast na równe części między wszystkich członków towarzystwa podzielona, którego podziału sam dwór dopilnuje i wykona.

Jasień d. 15 grudnia 1870 r.

Ferd. Halatkiewicz, rzadca dóbr Jasień.

W sprawie powszechnej wystawy wiedeńskiej. Dnia 8 sierpnia b. r. przybędą do Krakowa pod przewodnictwem inspektora szkolnego p. Mandybura nauczyciele, którzy z funduszu lwowskiej komisji otrzymali stypendja dla zwiedzenia wystawy powszechnej. Tegoż samego dnia wieczornym pociągiem wyruszą w dalszą drogę.

Nauczyciele, którzy otrzymali także stypendja z funduszu krakowskiej ko-

misji i rady miejskiej, mogą zatem tegoż dnia t. j. 8 sierpnia przyłączyć się do lwowskiego grona, dla korzystania z dogodności wspólnej podróży.

O bliższych szczegółach można poznać wiadomość w biurze komisji krakowskiej.

Targ zbożowy na Baranie i Kleparzu dnia 21 i 22 lipca. — W skutek rozpoczęcia żniw, nie było żadnego dowozu zboża na granicę Kongresówki, tak na Baranie, jako też Michałowicach.

Jak w obecnej porze, gdzie już żniwa rozpoczęły się, targ dzisiejszy na Kleparzu nie mógł być ożywionym, a przecież zakupna chociaż nie wielkimi partjami, miały miejsce. Handel zbożowy w ogóle martwy; wyczekują nowych zbiorów, i dopóki nowego zboża na targ nie dowiozą, nie może być mowy o handlu zbożowym.

Płacono za pszenicę czerwoną 170 fnt. od 12.50 — 12.75, białą 13 — 13.50; żyto na wagę 160 fnt. 9 — 9.80, na miarę 8.25 — 8.85; jęczmień na wagę 140 ft. 8 — 8.50, na miarę 7.50 — 8; owies na wagę 100 ft. 4.80 — 5; kukurydza 8.50 — 9; rzepak po 9 zł.

I. Bilans kasy oszczędności m. Stanisławowa za I półrocze 1873 r.

Stan czynny: kasa 6,713 zł. 18 c., zastawy papierów wartościowych i monet 26,830 zł., weksle 341,775 zł., pożyczki hipoteczne 92,772 zł. 1 c., inwentarz 1,169 zł. 13 c., efekta funduszu rezerwowego 22,930 zł. 51 c., depozyta i inne rachunki 4,115 zł. 97 c. — Razem 496,305 zł. 80 c.

Stan bierny: wkładki 460,245 zł. 44 c., fundusz rezerwy 24,513 zł. 71 c., depozyta i inne rachunki 2,336 zł. 55 c., zysk 9,219 zł. 10 c. — Razem 496,305 zł. 80 c.

II. Bilans stanisławowskiego banku zaliczkowego za I półrocze 1873 r.

Stan czynny: kasa 97 zł. 99 c., weksle 19,895 zł., zastawy 1,985 zł., różne rachunki 324 zł. 20 c. — Razem 22,302 zł. 19 c.

Stan bierny: udziały członków 9,687 zł. 50 ct., wierzyciele 7,604 zł. 34 c., wkładki 3,528 zł. 93 c., fundusz rezerwy 277 zł. 4 c., różne rachunki 143 zł. 96 c., zysk 1,060 zł. 44 c. — Razem 22,302 zł. 19 c.

Ostatnie wiadomości.

Palacki bawi już od soboty w Bernie, i był obecnym na konferencji czeskich mężów zaufania, tamże odbył. Według *Morawskiej Orlicy* uchwalono na tej kon-

ferencji, że stronnictwo narodowe nie weźmie udziału w przyszłym sejmie krajowym.

O obecnym stanowisku i widokach przedtawskiego ministerstwa pisze *Osten*: „W dobrze powiadamy kolach zapewniła, że o ustąpieniu ministerstwa ani mowy być nie może, dopóki nie będzie wiadomy rezultat wyborów do przyszłej rady państwa. Wybory zaś odbędą się dopiero w październiku a tylko prawybyory dokonane zostaną w drugiej połowie września. Równocześnie zapewniają, że ministrowie tak w obec siebie jak i względem korony zobowiązali się do solidarności, w skutk czego ustąpienie jednego z nich jest niemożliwe i tylko o dymisji całego gabinetu mogłaby być mowa.

Przypuszczają wprawdzie, że korona ma na myśli nową jakąś kombinację, ale uważają za rzecz niemożliwą, aby ministerstwo miało być zmuszonym prosić o dymisję, zanim wypróbowany zostanie program jego, zawarty w zaprowadzeniu bezpośrednich wyborów.

W skład nowego gabinetu, jak utrzymują niektóre dzienniki, wchodzić miał, może nawet jako prezydent ministerstwa, hr. Trautmannsdorf, były ambasador austriacki przy stolicy świętej.

Z Londynu donoszą, że w tamtejszych wpływowych sferach demonstracyjny sposób, w jaki ambasador rosyjski obchodził fakt zajęcia Chiwy, wywołał znaczne niezadowolenie.

Dziennik francuzki „Soir“ podaje wiadomość o zamachu uczynionym w Biarritz na życie marszałka Serrano. Sprawę podobno schwymano.

Mimo poprzednich zapewnień, że lewica nie zgadza się w obecnej chwili na interpelację, uważając ją za niestosowną, interpelował Favre gabinet Broglie'go w sprawie polityki wewnętrznej. Prawica skorzystała z tej sposobności do wyrażenia rządowi swego zaufania, uchwalając w tym duchu proponowany porządek dzienny 400 głosami przeciw 270.

W Madrycie odbyła się narada ministrów, na której postanowiono użyć następujących energicznych środków w celu przywrócenia w kraju spokoju i porządku:

Generał kapitan Walencja i gubernator Murcji otrzymają dymisję; naczelny komendant Kartageny stawiony będzie przed sąd wojenny; utworzone zostaną 2 bataljony wybranców, złożone z wszystkich rozporządzalnych oficerów pod rozkazami generałów; wszystkie siły zbrojne, znajdujące się obecnie w Katalonji wysłane zostaną do Aragonji, w celu zreorganizowania ich i przywrócenia karności wojskowej; utworzy się dywizję z 10,000 ludzi dla stłumienia niepokojów w Andaluzji; generał Contrera wykreślony zostanie z listy jeneralnego sztabu. Przez tego postanowiło ministerstwo wszystkie okręty, popierające rękoszar karlistów, ogłosić za okręty rozbójnicze.

Zapewniają także, że pułk Yrenf i bataljon Mendigorria zostały rozwiązane i że wszyscy rokujący oficerowie i żołnierze oddani zostaną pod sąd wojenny.

Rosyjska rada państwa ogłosiła ustawę, nadającą wielkie przywileje tym urzędnikom rosyjskiego pochodzenia, którzy służą w prowincjach dawniej Polski.

Kursa. — Wiedeń 22 lipca godz. — 4% zjednocz. dług państwa banku 68.10. — Zjedn. oblig. państwa w srebrze 72.80. — Losy z 1860 r. 102.20. — Akcje banku 978. — Akcje kredytowe 218.50. — Londyn 111.80. — Srebro 109. — Dukat —. — Lombardy 187. — Losy z 1864 r. 130. — Akcje franko-aust. 71. — Napoleony 8.91. — Akcje kolei Karola Ludwika 221. — Akcje kolei lwow. czern. 133. — Akcje kolei półn. wschodniej 111. — Akcje banku związkow. 37.50. — Oblig. indemn. gal. 75. — Akcje banku wied. dla obrotu —. — Akcje anglo-banku 158. — Akcje kolei rząd. 335. — Kolei siedmiogrodz. —. — Kolei Rudolfa 158. — Tramway 262. — Banku budowy 92.50. — Akcje kolei wschodniej 77. — Akcje banku anglo-węg. —. — Akcje kolei zjedn. 122.50. — Losy tureckie 65. — Losy premj. węg. 80. — Akcje kolei bogumińskiej —. — Akcje kolei ces. Elzbiety 220. — Akcje kolei półn. zachodn. 204.50. — Akcje franco-hungaria 28. — Ogólny bank austr. 106. — Akcje nowego wiedeńskiego tow. Tramway —.

Uspokojenie giełdy: lepsze.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny:
Stanisław Gralichowski.

Kurs papierów i pieniędzy.

KRAKOW, 22 lipca.		placa	zadaja	Wied. 21 lipca.		placa	zadaja
		Zla. c.	Zla. c.			Zla. c.	Zla. c.
5% Obligacje indemn. galicyjskie... kupon ubiegły... 106	74	—	76	Węgierskie poz. prem. na 100 zł.	80	25	80
4% Listy zastawne galicyjskie... kupon ubiegły... 23	70	—	72	Kredytowe 1860 r. .... 40 zł. m.k.	166	—	167
5% Listy zastawne galicyjskie... kupon ubiegły... 29	77	50	79	Krakowskie .... 20 zł.	22	—	23
4% Listy zastawne polskie serja I... kupon ubiegły... 32	94	—	96	Ofen (Budy) .... 40 „	27	—	29
4% Listy zastawne polskie serja II... kupon ubiegły... 32	93	—	94	Rudolfa .... 10 „	13	50	14
5% Listy zastawne polskie nowe... kupon ubiegły... 40	93	25	95	Salzburga .... 20 „	21	—	22
4% Listy likwidacyjne polskie... kupon ubiegły... 56	78	50	80	Obligacje:			
6% Listy zastawne banku hip. gal. kupon ubiegły... 235	84	—	86	Indemnizacyjne galicyjskie	75	—	75
6% Listy zastawne banku włościań. kupon ubiegły... 035	—	—	94	Pożycz. kolei węg. sr. 5% szt. 120 zł.	98	25	98
4% Listy zast. 36-letnie srebrem... 5 1/2% Listy zast. 36-letnie banknot. 6% „ „ 18-letnie	—	—	—	Akcie bankowe:			
Akcie kolei warszawsko-wiedeńskiej... „ „ galic. Karola-Ludwika... „ „ lwowsko-czern.-jaskiej... „ „ banku dla han. i przem. 80 zł.	—	—	—	Anglo-austriackie .... za 120 zł.	159	50	160
Losy krakowskie na 20 zł. .... 5% (Donau-regulierung) .... premjowe węgierskie .... 3% tureckie 400 franków .... miasta Stanisławowa .... Srebro nowe austriackie... „ w kuponach... (obraczkowy rubel)...	219	—	224	Boden-Credit austrj. .... 80 „	53	—	55
131	—	—	136	„ „ węgier. .... 80 „	71	50	72
—	—	—	—	„ „ austriackie .... 80 „	27	50	28
—	—	—	—	Galic. banku hipotec. .... 160 „	—	—	—
—	—	—	—	„ dla handlu i prz. .... 80 „	—	—	—
—	—	—	—	„ Landebk. Lwów. .... 100 „	—	—	—
—	—	—	—	Handelsbank wiedeński .... 200 „	80	—	82
—	—	—	—	Interventionsbank .... 80 „	—	—	—
—	—	—	—	Länderbank Verein .... 140 „	112	—	114
—	—	—	—	Nationalbank 978	—	—	980
—	—	—	—	Unionbank .... za 200 zł.	123	—	124
—	—	—	—	Vereinsbank austriackie .... 200 „	40	—	41
—	—	—	—	Verkehrsbank .... 80 „	129	—	130
—	—	—	—	Wechslerbank wiedeński .... 80 „	146	—	148
—	—	—	—	Wechslerstaben Gesell. .... 80 „	80	—	81
—	—	—	—	Wiener Bank Verein .... 80 „	148	—	152
—	—	—	—	Akcie kolei:			
—	—	—	—	Arcyksiecia Albrechta 200 zł.	—	—	—
—	—	—	—	Alföld Fiume .... 200 zł. sr.	156	—	157
—	—	—	—	Dniestrzańsk. .... 200 „	—	—	—
—	—	—	—	Elisabeth .... 200 zł. m.k.	220	—	222
—	—	—	—	„ Linz Budw. 200 zł. sr.	191	—	193
—	—	—	—	Eperies-Tarnow .... 200 „	—	—	—
—	—	—	—	Ferdinand Nordbahn 1000 zł. m.k.	2125	—	2120
—	—	—	—	Gal. Karl Ludwig .... 210 zł. sr.	221	50	222
—	—	—	—	Kaschau Odenberg .... 200 zł. m.k.	156	—	157
—	—	—	—	Lemb. Czern. Jassy. .... 200 „	133	—	135
—	—	—	—	Rudolfbahn .... 200 „ sr.	158	50	159
—	—	—	—	Siebenbürgen I. .... 200 „	145	—	146
—	—	—	—	Staatsbahn (500 fr.) .... 200 „	338	—	339
—	—	—	—	„ II emisji. .... 800 „	—	—	—
—	—	—	—	Südbahn (Lombard) .... 200 zł. m.k.	187	—	188
—	—	—	—	Theissbahn .... 200 „	210	50	211
—	—	—	—	Tramway wiedeński .... 200 „	256	—	258
—	—	—	—	Węg. gal. I. żupk. .... 200 „ sr.	—	—	—
—	—	—	—	Nordostbahn .... 200 „	111	—	112
—	—	—	—	Ostbahn (500 fr.) 200 „	—	—	—
WARSZAWA, 17 lipca.							
Listy zastawne serji 1. 4%				Rrs. k. Rsr. k.			
„ „ 2. 4%				94 75 95 05			
„ kupon ubiegły				93 70 94 —			
„ nowe				93 85 94 15			
„ kupon ubiegły				87 1/9 87 1/9			
„ likwidacyjne				79 65 79 95			
„ kupon ubiegły				51 3/4 —			

L. 14.488

Ogłoszenie konkursu.

Celem obsadzenia opróżnionych przy Magistracie Krakowskim posady weterynarza miejskiego z roczną płacą 500 zł. w. a. rozpisuje się niniejszym konkurs trwający do 31 Lipca b. r.

Ubiegający się o tę posadę winni w podaniach do Rady miejskiej wystosowanych skreślić bieg życia i dołączyć metrykę urodzenia, oraz dyplom na weterynarza uzyskany na jednym z uniwersytetów krajowych.

Kandydaci spokrewnieni lub powinowaceni z urzędnikami Magistratu krakowskiego powinni wykazać stopień pokrewieństwa lub powinowactwa. (4471 3-3)

Z Prezydium Rady miejskiej
w Krakowie dnia 10 Lipca 1873.

L. 15.510.

Ogłoszenie konkursu.

Celem obsadzenia opróżnionych przy Magistracie Krakowskim dwóch posad Aplikantów z rocznym adyutem po Złr. 500 w. a. rozpisuje się niniejszym konkurs trwający do dnia 31 Lipca b. r.

Ubiegający się o tę posadę winni w podaniach do Rady miejskiej wystosowanych skreślić bieg życia i dołączyć metrykę urodzenia, oraz świadectwa z odbytych nauk prawnych i ze złożonych wszystkich trzech egzaminów teoretycznych.

Kandydaci spokrewnieni lub powinowaceni z urzędnikami Magistratu krakowskiego powinni wykazać stopień pokrewieństwa lub powinowactwa.

Zwraca się uwagę kandydatów, że z 12 posad koncepcyjnych przy Magistracie Krakowskim usystemizowanych najniższą jest z roczną płacą 800 złr. w. a. udotowaną i że urzędnicy tutejsi mają prawo do emerytury. (4472 3-3)

Z Prezydium Rady miejskiej
w Krakowie dnia 10 Lipca 1873.

Z dniem 6 b. m. otworzyłem RESTAURACYĘ

w lokalu dotychczas przeze mnie zajmowanym pod „Nową Bramą“ naprzeciw jatek rzeźniczych.

W Rottersmann. (4455 7-12)

Dom załatwień

interesów pieniężnych i wekslowych

W. S. Wilczyńskiego

we Lwowie

ulica Syxtuska Nr. 8

mając stosunki z różnymi bankami tak w kraju jak i za granicą wyrabia pożyczki pod najkorzystniejszymi warunkami na dobra, realności i kamienie. (4462 5-6)

Zarazem ułatwia

kupna i sprzedaży dobr, realności i kamienic;

poszukuje

lasów na sprzedaż

na morgi lub sztuki:

skupuje

na własny rachunek wszelkie zboże i przyjmuje na nie zamówienia,

Od 1 Października (4494 ?)

MIESZKANIE

do wynajęcia, składające się z 3 pokoi i kuchni. Ma żądanie także sypialni i wozownia w dworku „pod Li kami“ za klas. t rem Zwierzynieckim.

Od wielu lat w najwyższych i najdalszych warstwach znany i ulubiony

Proszek dla Dam

z apteki „pod złotym jeleniem“, na Kohlmarkt Nr. 11 udziela natychmiast skórze białości, gładkości i delikatności, nawet bynajmniej nie będąc szkodliwa. C na pudełku proszku różowego lub białego 50 kr.

Prawdziwy ma tylko jedynie w głównym i rozsyłkowym składzie, w aptece „pod złotym jeleniem“ Kohlmarkt L. 11 W. Twerdy w Wiedniu. (4278 14-20).

Med. płynny

Cukier żelazisty

(syr. ferri oxidati Hageri) według ulepszonej metody Dra Hagera na niedokrwistość i jej skutki. 1 flaszka złr. 1.20, pół flaszki et. 60.

Gastrofian

szczególony środek na choroby żołądkowe. 1 flaszka 70 et.

Maść żelazista

na odmrożenia. 1 puszcza 40 cent.

Prawdz. Kral'a Karolinenthalska

Herbata Dawida

na kaszel i słabości piersiowe. 1 paczka 20 cent.

Chińska woda do ust

i chiński proszek do zębów

najniezawodniejszy środek do czyszczenia zębów. 1 flaszka wody do ust 60 cent. 1 pudełko proszku do zębów 30 et.

Płynne mydło żelaziste

do przedkiego leczenia świeżych ran. 1 flaszka 1 fl. — pół flaszki 50 cent. w najlepszej jakości ma zawsze na składzie 3984 (-?)

Józef Goldwasser

w Krakowie, na Stradomiu w domu Deichesa.

Wyroby J. Fürsta aptekarza pod „Białym Aniołem“ w Pradze.

Ces. król. uprzyw. galicyjski akcyjny

BANK HIPOTECZNY

wydaje we Lwowie

i przez filje

w Krakowie, Czerniowcach i Tarnopolu

od dnia 1go lutego 1873 r.

ASSYGNATY KASOWE

- 5 procentowe płatne za 8 dni po wypowiedzeniu
- 5 1/2 procentowe płatne za 14 dni po wypowiedzeniu
- 6 procentowe płatne za 30 dni po wypowiedzeniu
- 6 1/2 procentowe płatne za 60 dni po wypowiedzeniu
- 7 procentowe płatne za 90 dni po wypowiedzeniu.

Wszystkie Asygnaty Kasowe przed 1 lutego 1873 w obieg puszczone oprocentowane będą

od dnia 1go lutego 1873

o 1/2 procent wyżej z zachowaniem dotychczasowych terminów wypowiedzenia.

Lwów, 20 stycznia 1873.

4436 (-?)

Dyrekcya.

Do pana **Dr. J. G. POPPA**, c. k. nadwornego dentysty
w Wiedniu, miasto, Bognergasse Nr. 2.

Poczynam się do obowiązku donieść panu, że słynna pańska woda anaterynowa do ust przewyższyła wszelkie moje nadzieje.

Anaterynowa woda do ust uśmierza największy ból zębów tak, że już nie powraca. Dla dobra chorych polecam jak najlepiej anaterynową wodę do ust we wszystkich cierpieniach ust i zębów.

Upoważniam pana do zrobienia dowolnego użytku z niniejszego pisma i zostaję z prawdziwem poważaniem.

Tryest 18 marca 1872.

Dr. Romualdo Bellich w. r.

MOŻNA NABYĆ:

w Krakowie u pp. aptekarzy: W. REDYKA „pod Barankiem“, SIEDLECKIEGO, J. TRAU-CZYŃSKIEGO w Ryńku głównym pod „Korona“, ERNESTA STOCKMARA, Flor. SAW-CZEWSKIEGO — dalej u pp. M. DWORSKIEGO, T. GÓRECKIEGO, J. JAHNA, L. FEIN-TUCHA, WILHELM FENZA, Rynek Główny, Nr. 49; We Lwowie w apt. dra chemji TYTUSA ZARZYCKIEGO, p. MIKOŁASZA apt., p. A. BERLINERA apt., p. EHREN-BERGERA aptek., p. Fr. KLEINA wdowy, p. Bonif. STILLERA, p. Z. RUCKERA i p. J. PIEPESA apt. — w Brodach u p. M. S. FRANCAS kupiec. — W Nowym Sączu p. S. LICHTMANN kupiec.

100 sztuk biletów wizytowych 50 kr. w. a.

SKŁAD PAPIERÓW

potrzeb piśmiennych, rysunkowych, szkolnych i ksiąg handlowych

WRAZ Z PRACOWNIĄ

monogramów, pieczętek wypukło tłoczonych, biletów wizytowych, adresowych i nagłówek listowych

HENRYKA ŻYCHONIA

przy ulicy Grodzkiej Nr. 90 w Krakowie

zaszczycony medalem na Wystawie Krakowskiej w roku 1872 za piękny i tani wyrób wymienionych artykułów, poleca niniejszem Szanownej Publiczności poniżej wymienione artykuły po następujących cenach:

100 listów i 100 kopert wraz z wybięciem monogramu w różnych kolorach	od 2. — wyżej.
50 listów i 50 kopert wraz z wybięciem monogramu w różnych kolorach	od 1. — wyżej.
100 listów i 100 kopert wraz z wybięciem imienia i nazwiska	od 2.50 wyżej.
100 listów i 100 kopert wraz z wybięciem białym dwóch lub trzech liter	od .75 wyżej.
100 sztuk Biletów wizytowych na białym matowym kartonie	od .50 wyżej.
100 sztuk Biletów wizytowych na białym gładkim kartonie	od 1. — wyżej.
100 sztuk Biletów wizytowych na marmurkowym gładkim kartonie	od 1.20 wyżej.
100 sztuk Biletów wizytowych na drewnianym kartonie	od 1. — wyżej.
100 sztuk Biletów adresowych na białym matowym kartonie	od .75 wyżej.
1 ryze 8° [18] ark. nagłówek listowych z papierem	od 3.50 wyżej.
1 ryza 4° [18] ark. nagłówek listowych z papierem	od 5. — wyżej.
1000 ko ert handlowych dużych (Hanf) wraz z nagłówkami	7 złr. 50 kr.
500 kopert handlowych dużych (Hanf) wraz z nagłówkami	3 złr. 75 kr.
1000 sztuk pieczętek na lakowym papierze	1 złr. 50 kr.
1000 sztuk pieczętek w różnych kolorach	2 złr. — kr.

Rytowanie się na mosiądzu i złr. — z herbem lub godłem od 2 złr. do 4 złr. — Stempel jest własnością zamawiającego i użyty być może do pieczętowania jakim.

Utrzymuje na Składzie zapas gotowych monogramów w różnych kolorach w pudełku po 100 listów i 100 kopert za 1 złr. 50 centów.

Na żądanie przesyła się wzory.

Zamiejscowe zamówienia uskuteczniają się za przesłaniem pół należności, pozostająca reszta za pobraniem pocztowym.

Wszelkie inne roboty uskuteczniają się punktualnie i po umiarkowanej cenie.

100 sztuk biletów adresowych 75 kr. w. a.

W drukarni „Kraju“ pod zarządem St. Gralichowskiego.

50 listów i 50 kopert z kolorową, piękną gotycką literą w pudełku eleganckim 75 kr